

LOSONC ÉS VIDEKÉ

Előfizetési ár:

Egész évre 10.—korona
Félévre 5.—korona
Hegyedévre 2.50 korona
Községi előjáróknak és
tanítóknak 1 évre .. 8.—korona
Egyes számai ára 20 fillér.

Politikai hetilap

Felelős szerkesztő: HERCZEGH JENŐ

Megjelenik minden kedden este

• Szerkesztőség Madách-utca 15. szám
Kiadóhivatal Rákóczi-utca 21. szám

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.
„Nyiltér” soronként 80 fillér.

A miniszterelnök a hadiárvakért

A háborúnak legnagyobb sajnálatraméltó kárvallottjai a hadiárvak. Senki sincs, a kitől áldozatot ne követelt volna a rettenetes világ-felfordulás, de a legszörnyűbb, a legkeserveesebb, a legkevésbé jövetehető áldozatot a hadiárvaktól csikarta ki. Megrendítő csapás sújtotta ezeket a legboldogtalanabbakat: a legdrágábbtól fosztotta meg őket, édesapjuktól, fentartójuktól, támaszuktól, gyámoltójuktól, nevelőjuktől, lépéseik irányítójától. Édesapjukat ragadta el tőlük mindörökké, nagyon sok esetben oly zsenge korban, a mikor lelkileg, testileg, szellemileg, erkölcsileg, gazdaságilag még mindenképpen társorvulniak volna.

Ezeknek a hadiárvaknak, a kiknek apjuk mindnyájunkért áldozta fel egyetlen életét, mérhetetlenül sokkal tartozunk. Elvesztettük édesapjukat és az egész társadalomnak kötelessége, hogy lehetőleg elfelejtessük velük sok tevésségüket, hogy valamelyes kárpótlásban részesítsük őket.

Ennek a mindennél szentebb kötelességnek mennél nagyobb teljesítésére szólítja fel felhívásunk Tisza István gróf miniszterelnök a magyar társadalmat.

Gyönyörű ellátó, gondozó és gyakorlati életre, első sorban mezőgazdaságra és iparra nevelő akciónak imponáns körvonalai bontakoznak ki máris ebből a komoly, becsületes, okos hangjával minden fráziánál ékeesebben szóló felhívásból. Hogy a sokat ígérő kezdetnek méltó folytatása is támadjon, hogy a hadiárvak jövőjét biztosító és egyben az ország gazdasági haladását is előmozdító akció ne sorvadjon meddővé, az a magyar társadalom jószívétől, belátásától, hálaérzésétől, áldozatkészségétől fog függni.

Tisza István gróf bizalommal fordul a magyar társadalomhoz. Reméljük és hisszük, hogy testiileg-lelkileg ellátott és életre való nevelésben részesített hadiárvak ezrei beszédes tanúságot tesznek majd róla, hogy a miniszterelnök nem csalódott már annyi lélekemelő próbát állott társadalmunkban.

Az áldozatkészség szobrának leleplezése

A losonci hadkiegészítő parancsnokság területéről sorozott cs. és kir. csapatok által Losoncon a Kubinyitérten felállított áldozatkészség szobrának leleplezése f. hó 21-én fog megtartatni, délelőtt 10 órakor a katonai és polgári hatóságok képviselői és a közönség részvétele mellett.

A leleplezés előtt a róm kat templomban ünnepélyes mise lesz.

Felhívjuk a hazafias közönséget, hogy az ünnepélyen minél nagyobb számban vegyen részt s hogy a jótékonyság gyakorlásával mozdítsa elő a szent cél ügyét.

Alább közöljük a szoborbizottság felhívását, mely így hangzik:

Nógrád, Gömör és Zólyom vármegyék közönsége aggódó szemmel kíséri mindazon harcokat, melyekben a losonci hadkiegészítő parancsnokság által kiállított cs. és kir. csapatok küzdenek, hiszen ezen csapatokban harcol a családó, atya és fiu egyaránt. A diadalok utja vérellözött. S ha ezen vércseppek rubintként ragyognak s ékesítik nemzetünk hősi történetét, észrevétlenül maradhat-e az époszok korának másik ékköve, az árvák és özvegyek könnyeiből fakadt gyémánt?

Ha büszkén szemléljük katonáink harci bajvívását, amely az északi hólavínát visszazönglenni kényszerítette, amely megbaboláznai volt képes a déli ádáz ellent s szegyenbe bénítani az áruló szövetségeit, szabad-e észrevétlenül hagyni a nemzet lelken látogató sebeket?

Idejében kell gondoskodnunk az özvegyek és árvákról, hiszen azok gyámoltáaa eredményezheti csak a nemzet újabb felvi-

rágását. Az elesett hős piros vére a nemze egész társadalmára ró kötelességeket. Mint-t hogy pedig az állam csak a nagy általános-ságról gondoskodhatik, elhagyott helyeken szenvedő özvegyek és árvák felkeresése s gyámoltása a szűkebb vármegyei közönségek feladatává hárul.

E nemes feladat gyámoltása érdekében a losonci cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokság területéről kiegészített csapatok kötelekben hősi halált halt katonák özvegyei és árvái gyámoltására egy alap létesül.

E célból a hadkiegészítő kerület székhelyén, Losoncon, az áldozatkészségnek egy újabb szobrát állítja fel, melyet 1916. év május hó 21-én, a 25. gyalogezred által vitézül végigharcolt asperni csata évfordulóján fog ünnepélyesen leleplezni.

A multak emlékéből fakadjon a dicső jövő! Az asperni diadalban badseregünk egy ellenségét liporta el. A mostani harcokban az ádáz ellenség millióit kényszeríti, hogy tisztelettel hajoljon meg fenséges Urunk szent koronája s nemzetünk büszkesége előtt.

A felállítandó vitéz emléke legyen a háboru diadalmas történetének, de egyuttal biztató reménye a könnyező özvegyeknek és árváknak.

Kérjük ezért a társadalom itthon levő tagjait, hogy a létesítendő alapot, szívének nemes sugallatát követve, adományával támogatni kegyeskedjék.

Gyászrovat

Károlyi Károly, a cs. és kir. 25. számú gyalogezred őrnagya hosszas és kínos szenvedés utap folyó hó 12-én, 46-ik évében Budapesten meghalt. Temetése f. hó 15-én Budapesten ment végbe a 17. sz. helyőrségi kórházból.

Szobafestő, mázoló és cimfestő

munkákat modern és izléses kivitelben jutányosan készít

Szita István, Alsó-patakpart 6. szám.

A főispán felhívása

A reánk kényszerített világháboru immár közel két éve tart.

Hős katonáink és dicső szövetségeseink a véres harcterekeken fegyvereikkel mindenütt diadalt arattak.

Szerbia és Montenegró letiporva, meghódolva heveenek a győztesek lábai alatt.

Kárpátok bércseit védő katonáink vitézségén megtört az orosz áradat, hazánk drága földjét nem tapossa már ellenség.

Galiciát és Bukovinát újból felszabadították, Lengyelországot az összes orosz várakkal együtt elfoglalták szövetséges seregeink.

Az áruló olaszok egy év óta véreznek, pusztulnak eredményt el nem érve a délnyugati határainkon.

Hüségés német szövetségésünk Belgiumot is elfoglalta és Franciaország területének legtermékenyebb, leggazdagabb részét tartja megszállva.

Az angoloknak és franciáknak Konstantinápoly ellen indított támadásai megheiusultak.

Tengeralattjáró hajóink az ellenségnek óriási károkat okoztak.

A harcterekeken a háboru sorsa eldőlt már javunkra.

Katonáink hősiesség, bátorsága, vakmerő vitézsége minden szenvedést, fáradtságot békésen elviselő türelme, forró hazaszeretete vitték diadalra fegyvereinket. E dicső erényeket, hősiesség tényeket a történelem fogja aranybetűkkel megörökíteni.

A mi részünkről hálás elismerés, mélyszéges szeretet és tisztelet él és örökké fog élni szívünkben hős katonáink iránt.

Ennek az érzelemnek azonban tetekben is meg kell nyilvánulni, ha méltóknak akarjuk tartani magunkat hőseinkhez s csakis akkor vagyunk érdemesek arra, hogy érettségünk tovább is igyekezzünk véreink s csakis akkor nevezhetjük magunkat a haza hűségesei polgárainak.

A háboru tartamának megrövidítését és diadalmas mielőbbi végleges befejezését kell előmozdítanunk azzal, hogy valamennyien minden erre fordítható vagyonunkat a negyedik hadikölcsönre jegyezzük. Áldozatot nem kíván az állam senkitől sem, mert a hadikölcsönjegyzés a legbiztosabb, legjövődelmesebb tőkebefektetés.

Minden jegyzett 100 korona után csak 97 korona 20 fillért, május hó 5-ike után 97 korona 50 fillért kell befizetni, a jegyzett összeg évenként 6 százalékot gyűltölcsoz, ennyi kamatot egyik pénzüzetet sem ad. A legbiz-

sabb tőkebefektetés, mert hisz adósnak az állam maga s ez minden vagyoni erejével biztosít.

A jegyzett összegek után tőkeamatadót nem kell fizetni, a kölvényeket pedig értékesíteni lehet bármikor, vagy erre kölcsönt felvenni s így a pénz is helyettesíti.

Ha a mostani kölcsönjegyzés nem vezetne eredményre, akkor katonáinknak minden hősiessége, minden eddigi véraldozat hiábavaló lenne, mert ellenségeink gazdasági gyengeségünkhöz felbátorodva még sokáig folytatnák a háborut.

Ellenségeink tehát nem karddal, de talán gazdaságilag nyernék meg a világháborut, ennek megakadályozása, meghiusítása, egyedül tőlünk, az itthonlevőktől függ.

Aki pénztét otthon elrejt, eldugja s azt nem jegyzi most a hadikölcsönre, az megbélyegezendő, hazafiatlan cselekedetet követ el.

Aki a háborus viszonyok által elért nyereségét nem fekteti hadikölcsönbe, ez megvetést érdemel.

Aki, vagy akinek hozzátartozója bizonytalan vagy hosszabb időre a katonai szolgálat alól felmentetett, annak erkölcsi közelessége a hadikölcsönjegyzés, ha elzárkózik előle, hazafiatlansággért egyik méltó bünhődése az volna, hogy a felmentést visszavonják.

Az eddigi hadikölcsönjegyzések vátmegyénk területén mindig szép eredménnyel véződtek.

A jegyzéseket átnézve, úgy látom, hogy még igen sokan vannak olyanok, akik bár tehetnek, hadikölcsönt eddig nem jegyeztek.

Különösen sulyt helyezek arra, hogy azok, kik bármiféle vonatkozásban az államtól előnyöket élveznek, bármily csekély mérvben is, a hadikölcsönjegyzésben részt vegyenek.

A hadikölcsön mibenlétét, előnyeit, szükségességét s helyen bővebben fejtegetni nem kívánom, utalok a napilapok cikkeire és arra az óriási feladatokra, mely állami létünk, hazánk területi épségének fentartása céljából jelenleg az államra hárul.

A harcterekeken hős katonáink életüket, vérükön áldozzák a hazáért, királyért, mi pedig itthon levők mindannyian adjuk oda anyagi javainkat kölcsönbe az államnak, hogy további ezer évekre biztosíthassuk drága hazánk és nemzetünk fenmaradását, területi épségét.

Jegyezzen tehát mindenki és menél többet, hogy a honfentartó nagy küzdelemben neve megörökíttessék.

Minden egyes községben legyen egy pár jóra való, hazafias, lelkes gazdaember, aki házról-házra járva segítse a jegyző, pap, tanító tevékenységét előmozdítani.

Akinek otthon van készpénze, vigye el azonnal a jegyzőjéhez, papjához vagy tanítójához, aki a jegyzések gyűjtését végzi, a lefizetett összegről elismervényt kap s ennek beszolgáltatása ellenében fogja a hadikölcsönkötvényt megkapni.

Akinek vagyona pénzüzeteknél van elhelyezve betétkönyvre, menjen azonnal a pénzüzetbe s akkor ott kell jegyeznie. A betéteket erre a célra rendelkezésre kell bocsájtani a felmondási határidő után, a jegyzés azonban azonnai eszközölhető s erről a fél elismervényt kap, melynek ellenében fogja a pénzüzet részére a hadikölcsönkötvényt kiszolgáltatni.

Akinek nincs elég készpénze, az is jegyezhet hadikölcsönt, mert a jegyzett összegnek csak negyed részét kell lefizetnie, a hátralékot lassan törlesztetheti, ez után 5 százalékos kamatot fizet, viszont a jegyzett összeg után 6 százalékos kamatot kap, így tehát 1 százalék tiszta haszna marad.

A régebbi hadikölcsönkötvényekkel is lehet jegyezni, úgy hogy azokat fedezetül leteszi, az esetben is e jegyzett összeg után 1 százalék tiszta haszna marad.

Ez utóbbi két jegyzést csakis pénzüzeteknél lehet eszközölni.

IV. hadikölcsönt 1916. évi május hó 23-ig bezárólag lehet jegyezni.

Hadikölcsön jegyezhető még a m. kir. postahivataloknál s a m. kir. adóhivataloknál is.

Meg vagyok róla győződve, hogy jelen felhívásom eredményre fog vezetni, Nógrádvármegye hazafias közönsége sietni fog eleget tenni felhívásomnak s a IV. hadikölcsön is a legjobb eredménnyel fog véződni.

Örömmel fogom minden egyes nevét és jegyzését a kimutatások beérkezése után olvasni s azon reményemnek adok kifejezést, hogy nem fog innon senki sem hiányozni s mindenki részt vesz e hazafias szent mozgalomban.

Prónay Mihály s. k.

Katonai felügyelet alá helyezett vállalat

A Rapp-romhányi köszénbánya r. t. üzeme a háborus állapotra való tekintettel katonai felügyelet alá helyezett.

Kinevezés

A király Nagy Lajos sziráji kir. aljárásbíró kir. járásbíróvá nevezte ki.

Katonai hírek

A Kolögy—Hadögy jelenti: Minden legénységi egyén, aki megszakítás nélkül 6 hónapot tölt a fronton, vagy 9 hónapot a mögöttes országrészen, 14 napi rövid szabadságot kaphat. — A harctérről és a harctérre csakis levelek és tábori levelezőlapok küldhetők portómentesen. A képes levelezőlapokra bélyeget kell ragasztani.

Az élősértés maximálása

A fővárosi községi élelmiszerüzem, az állatvásárpénztár husnagyvágója, a sertésnagyvágók és a nagyobb hentesiparosok érdekes beadványt intéztek a földmivélségi, belügyi és kereskedelmi kormányhoz a hus és zsírmizsériák szanálása céljából. A beadványban előadják a bajok történetét, rámutatnak arra, hogy a termékek maximálása nem javított a helyzeten és az egyetlen mód mely célra vezet az élősértések maximálása a szükséges sertésanyag kormányhatósági igénybevétele és a szükséglet szerinti elosztása vona. Ezekkel az intézkedésekkel elérnék azt, hogy a sertés a hizlalótól közvetlenül kerülne vágásra. A beadvány rámutat még arra, hogy ennek semmi akadálya nincs, mert a szükséges kukorica, mely rekvirálva van, ma is rendelkezésre áll és van elegendő sertés is az országban.

5000 és 10.000 koronás címletekben. A kötvényeket 1921 november elseje előtt nem lehet fölmondani. Az aláírási árfolyam háromféle: Ha az aláírt összeget egyszerre befizetik, úgy április 19-től május 5-ig történő aláírásoknál — 97.50 korona, ha az egész ellenértékét az aláírók nem azonnal fizetik ki, úgy az egész aláírási határidőben az kláirási árfolyam 98 korona. Azonkívül kibocsát a pénzügy miniszter 5 % százalékos állami pénztárjegyeket, még pedig 2000, 5000, 10.000 és 50.000 koronás címletekben. A pénztárjegyeket teljes névértékben minden levonás nélkül 1926 január elsején a kincstár mindenkinek visszafizeti. Az aláírási árfolyam itt is háromféle: ha az aláírt összeget egyszerre kifizetik, úgy április 19-től május 5-ig 91.90 K, május 5-től május 23-ig pedig 92.20 K, ha pedig az aláírt összeget nem egyszerre fizetik ki, úgy alkalmasint 92.60 K lesz. A betétek feloldására vonatkozólag az első három hadikölcsönnél érvényben volt rendelkezések lépnek hatályba.

Laptulajdonos: Herczegh Jenő.
Lapkiadó: Engel István.

4305 916 szám.

Hirdetmény.

Az államilag segélyezett, községi polgári leányiskolában lemondás folytán megüresedő s folyó évi augusztus hó 1-étől betöltendő pedulusi állásra pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, akik ezen, 600 korona évi fizetés, természetbeni lakás, fűtés és világítás élvezetével egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezüleg irt, származásukat, magyar honosságukat, magaviséletüket és családi állapotukat igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt és 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket hivatalomhoz folyó évi június hó 15-ig annyival inkább nyujtsák be, mivel az elkésletten érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Losonc, 1916. május hó 6-án.
Wagner Sándor
kir. tan. polgármester.

Használjunk hadisegély bélyeget!

ADAKOZZUNK a Vörös Kereszt Egylet javára!

BETEGEK ÉS ROKKANTAK RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETETLEN
a hygen légmentesen elmarható

SZOBA-KLOZETT
Teljesen szagtalan, olaszról, ezek formájában és minden kivitelben kapható.

MINDEN SZOBANAN FELTÖNÉS NÉLKÜL FELÁLLITHATÓ!

HEYDER és KILLIÁN

Hygen. légmentesen elmarható szobaklozetek, szűrés klozetek, Bidet és betegszertárház költözésmozgató gyára

WIEN XVI.,
Palatzgasse 80-84.
Árjegyzék és ismertető legyzen a birtokosra.

Eredeti svéd gyártmányu.

Wiking arató gépeket

kaszáló marokrakó és kéveköltőgépeket hozzávaló „Manilla” zsineggel szállít a Magyar Általános Gépgyár R.-T. Budapest, VI., Váci-ut 141. Telefon 45-15. Sürgöncim: Magomobil. Nagy tartalékrész raktár.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési kártyák és mindenféle nyomtatványok jutányos ártan készílnék Engel Istvánnál

Tanulónak
jó házból való keresztény fiut fűszer, vegyes és kiviteli kereskedésembe felveszek. Bővebben
Láng Nándornál
Eger, Heves megye

A negyedik hadikölcsön
A negyedik magyar hadikölcsön kibocsátására vonatkozó aláírási felhívás már megjelent és a nyilvános aláírás apr. 19-én megkezdődött. Az aláírási időhatár, május 23-ika lesz, tehát teljes 5 hét. Az aláírási helyek lesznek ugyanazok a pénztintezetek, a melyek az első három hadikölcsönnél közreműködtek. Kibocsátásra kerül, hatszázalékos állami járadékkölcsön, még pedig 50, 100, 1000

CSETNEKI PÁL
temetkezési vállalata
LOSONC

A munkáltatási idényre ajánlunk elsőrendű pestvárosi fehér tábla- és kitűnő vidéki perzselt

munkásszalonnát

valamint pestvárosi

disznózsirt

a legmérsékeltőbbárban. Felhívásra kedvező ajánlatokkal készséggel szolgálunk

Weisz Lipót és társa

disznózsir- és szalonnanagykereskedők, Budapest, IX., Hentes-utca 17.
Sürgőnycim: „Weiszefelt, Budapest.” Interurban távbeszélő „József” 14—50

Schwarcz Jakab

cséplőgépek, szecskavágók, szelelőrosták,
ekék stb. stb. stb. mezőgazdasági gépek
gyári raktára.

Losonc, Kossuth Lajos-utca 7.

Ajánlja kitűnő „Singer”
karikahajós és központi orsós

varrógépeit

előnyös fizetési feltételek mellett.

Freytag

kiadványai

Világ zseballasz. A világ a zsebben! 58 fő és 25 mellék térképpel, 17.000 alfabetikus földrajzi elnevezés tartalmával. Zsebforma, csinos vászonkötésben 4 K. 50 f. Nélkülözhetetlen minden családban és irodaszalon. — | — | — | —

Románia térképe. Most jelent meg kitűnő felvételeiben Románia térképe. Lépték: 1:1.000.000. Ára 1 K. 20 f. Vászonra feszítve 3 K. 20 f. — | — | —

Háborús térképek. Északfrancia ország és Belgium térképe 1 K. 20 f. Török harctér 1 K. Olasz harctér 1 K. 20 f. Orosz harctér 1 K. 20 f. —

Orosz foglyok tartzkodásának helyei

Az orosz foglyok internálási és átvonulási állomásainak térképe európai és ázsiai Oroszországban. Ára 1 K. 50 f. Bérmentesített küldésnél minden kiadvány 10 fillérral drágább. — | — | — | — | — | —

Megrendelhető:

G. FREYTAG und BERNDT
GES. M. B. H. WIEN VII. SCHOT-
TENFELD GASSE 62.

Szeretettel adományokat

■ a frontra szállít ■
■ Hadseregélyző Hivatal ■
■ átvételi különménye ■
V., Váczi-utca 38. szám.

ENGEL ISTVÁN

könyvnyomdája **LOSONCON** Rákóczi-utca 21.

Készít minden a könyvnyomdászati
szakmába vágó munkát modern
és szakszerű kivitelben, jutányos
árak mellett.